

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ

Стратегія успішного розвитку національних економічних систем держав-лідерів останніми роками тісно пов'язана з лідерством у дослідженнях і розробках, появою нових знань, розвитком високотехнологічного виробництва і створенням масових інноваційних продуктів. Розвиток інноваційного потенціалу - це не тільки шлях динамічного розвитку та успіху, а і засіб забезпечення безпеки та суверенітету держави, її конкурентоспроможності у сучасному світі.

На сьогодні в Україні створено та функціонують: 40 індустріальних парків (з яких 31 наявний у Реєстрі індустріальних (промислових) парків), 26 наукових парків, 16 технопарків, 24 центри інновацій та технологічного трансферу, 22 інноваційних центри, 38 центрів комерціалізації, 24 інноваційних бізнес-інкубатори, один інвестиційно-технологічний кластер, більше 30 кластерів, одне інноваційно-виробниче об'єднання, інші стартап-школи (суб'єкти господарювання, які надають теоретичні знання та практичні навички у сфері створення та діяльності стартапів), інкубаційні програми (програми для новостворених підприємств, спрямовані на розвиток стартапу), центри інтелектуальної власності (суб'єкти господарювання, що забезпечують реалізацію освітньо-професійних, освітньо-наукових та наукових програм, а також підвищення кваліфікації працівників у сфері інтелектуальної власності), венчурні та інвестиційні фонди, центри науково-технічної та економічної діяльності тощо.

Проте починаючи з 2002 року було зупинено дію, а потім вилучено із Закону України "Про інноваційну діяльність" положення щодо підтримки інноваційної діяльності. Податковий кодекс України, прийнятий у 2010 році, також не містить положень щодо державної підтримки елементів інноваційної інфраструктури або суб'єктів господарювання, що провадять інноваційну діяльність.

Свідченням низької активності у сфері інноваційної діяльності може бути кількість та фінансові показники інноваційних проектів, наукових і технологічних парків та їх проектів. Так, з 2006 по 2018 рік зареєстровано лише 16 інноваційних проектів, технологічні парки останні 10 років не реалізують проекти, у 2017 році лише 40 відсотків наукових парків реалізовувало проекти (на суму 9266,36 тис. гривень)[1].

Розглянемо найбільші технопарки в Україні. Харківський технопарк "Інститут монокристалів" (ІМК) створений в червні 2000 р. на базі одноіменного науково-технічного концерну НАН України — найбільшого в СНД центру з розробки, дослідження і застосуванню функціональних матеріалів, що є основою електронної, лазерної, сцинтиляційної (трансформації частинок нейтрино), інформаційної, медичної та інших новітніх областей сучасної техніки. Пріоритетні напрями діяльності: медицина і біотехнології, машинобудування і приладобудування, енергетика, нові кристалічні і полімерні матеріали для

енергетики, а також вироби з них, енергоефективні електричні машини і силова електроніка, енергоефективні джерела світла і альтернативні джерела енергії, матеріали, прилади, устаткування і технології для моніторингу і захисту навколишнього середовища, технічні засоби боротьби із злочинністю; розробка методичних матеріалів, підготовка науковців і висококваліфікованих фахівців в області інноваційної діяльності, трансферу технологій і комерціалізації наукових розробок відповідно до напрямів діяльності технопарку. Технопарк включає 56 учасників (спільних і дочірніх підприємств), якими зареєстровано 25 інноваційних і інвестиційних проектів і 29 виконавців.

Технопарк "Інститут електрозварювання ім. Є.О.Патона" створений в липні 2000 р. на базі одноіменного науково-технологічного комплексу (НТК ІЕС) НАН України в Києві. Пріоритетні напрями діяльності: сучасні енергоефективні і ресурсосберігаючі технології, устаткування і конструкції; спеціальна електрометалургія, технології переробки металолому, збагачення металургійної сировини, підвищення якості кінцевої металургійної продукції; сучасні машини, механізми і засоби нової техніки в ракетно-космічній і авіаційній областях, в суднобудуванні, залізничному і морському транспорті; ґрунтообробна і прибиральна техніка з продовженим завдяки технологіям зварювання і зміцнення ресурсом робочих деталей; зварювальні і споріднені процеси при будівництві, експлуатації і реконструкції доріг, мостів і транспортних систем включаючи трубопроводи; оздоровлення навколишнього середовища і людини, у тому числі шляхом зниження техногенного впливу зварювального виробництва на аеро-, гідро-, геоекологію, використання зварювання і споріднених технологій в медицині. Технопарком зареєстровано 13 інноваційних проектів. 10 з них знаходяться в дослідницькому, дослідницько-промисловому і промисловому виробництві інноваційної продукції. До виконання проектів залучено 6,1 тис. осіб, створено 578 нових робочих місць.

Технопарк "Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка і сенсорна техніка" створений в червні 2001 р. на базі Інституту фізики напівпровідників НАН України в Києві. Пріоритетні напрями діяльності: отримання і обробка початкової сировини, виготовлення напівпровідникових, діелектричних, електропровідних матеріалів і багатошарових структур на їх основі, а також виробів з них для промислової і побутової електронної техніки; оснащені сенсорами пристрої, устаткування, машини, а також енерго- і ресурсозберігаючі системи контролю і управління технологічними процесами і виробництвом в машинобудуванні, металургії, енергетиці, транспорті, авіа- і ракетно-космічній техніці, нафтовій і газовій промисловості, агропромисловому комплексі; системи реєстрації, обробки, відображення, збереження і розповсюдження інформації, захист інформації, цінних паперів, документів, товарів, послуг плюс технології, елементи і матеріали для їх виготовлення; технології, у тому числі рулонні, виготовлення покриттів, плівкових і пакувальних матеріалів, а також виробів з них для поліграфічної, електронної, фармацевтичної, харчової і переробної промисловості[2].

Висновки та пропозиції.

Для створення регіональної мережі індустріальних парків і надання державної підтримки суб'єктам, які створюють такі парки, необхідно бути включеним до Реєстру ІІ. Тоді індустріальний парк може розраховувати на державну підтримку яка передбачає:

Спрямування коштів Державного фонду регіонального розвитку на фінансування проектів створення інфраструктури індустріальних парків за умови співфінансування з місцевих бюджетів на рівні 10 % від їх кошторисної вартості

Звільнення від дольової участі у розвитку місцевої інфраструктури у разі будівництва суб'єктами ІІ об'єктів у межах відповідних ІІІ

Звільнення від сплати ввізного мита при ввезенні суб'єктами ІІ обладнання та комплектуючих до нього, матеріалів, що не виробляються в Україні, і ввозяться з метою облаштування ІІ та здійснення в їх межах господарської діяльності

Суб'єкти ІІ також можуть скористатися іншими інструментами та механізмами, передбаченими законодавством, зокрема:

звільнення від сплати ввізного мита з метою інвестування на підставі зареєстрованих договорів (контрактів) або як внесок іноземного інвестора до статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями

ввезення за пільговими ставками ввізного мита (до 0%) товарів, що походять з держав - членів Світової організації торгівлі, або з держав, з якими Україна уклала двосторонні або регіональні угоди щодо режиму найбільшого сприяння, в т.ч. з ЄС і Канадою

ввезення без сплати ввізного мита устаткування, яке працює на відновлюваних джерелах енергії, енергозберігаючого обладнання і матеріалів, засобів вимірювання, контролю та управління витратами паливно-енергетичних ресурсів, обладнання та матеріалів для виробництва альтернативних видів палива або для виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії

Використана література:

1. Кабінет міністрів України Розпорядження від 10 липня 2019 р. № 526-р
Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року
2. Немець Л.М., Грищенко Н.В. До питання функціонування технопарків у світі і в Україні Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіональний зб. наукових праць – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. – Вип. 8(1). - С. 59-62

Sprengel M.
Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu, Polska

PRZEKSZTAŁCENIA TNCs W AUSTRALII

1. Wstęp

Australijski biznesmen Carroll Partner zaproponował klasyfikację międzynarodowych korporacji w oparciu o TNCs w Australii. W Australii zidentyfikował on cztery grupy takich firm: a/ wielosiedzibowe, które myślą lokalnie i działają lokalnie, b/ wielosiedzibowe, które myślą globalnie i działają globalnie np.